

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ७३/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - ०९.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०३ ते ०९ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
०३/१२	०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	दिनांक	१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	२७.०	२६.०	२६.०	२७.०	२९.०
							किमान तापमान (अं.सें)	९.०	७.०	७.०	८.०	१०.०
							स. दु.	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३९	४१	४२	४०	३८
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१६	१६	१५	१५	१६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	८	९	६	५	७
							स. दु.	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व	पूर्व-आग्नेय
							वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व	पूर्व-आग्नेय

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. दिनांक १० व ११ डिसेंबर रोजी बीड जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी थंडीची लाट राहण्याची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील चार दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ४ अंसे. ने घट होऊन त्यानंतर हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान पाऊस, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग धारणा	तुर पिकात शेंगा पोखरणान्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा क्विनालफॉस २५ % २० मिली किंवा इमामेक्टीन बेन्झोएट ५% ४.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फुलोरा व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या तुर पिकास पाण्याचा ताण बसत असल्यास पिकास आवश्यकतेनुसार हलके पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	रोप अवस्था / वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी.
रब्बी सूर्यफुल	रोप अवस्था	रब्बी सूर्यफुल पिकाची पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास पहिली कोळपणी करावी.
गहू	पेरणीची वेळ/ रोप अवस्था	बागायती गहू उशीरा पेरणी १५ डिसेंबर पर्यंत करता येते. उशीरा पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. गहू पिकाची पेरणी करून २१ दिवस झाले असल्यास गहू पिकास हलके पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सक्टींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा फळबागेत चांगला मोहोर लागण्यासाठी बागेस पाणी देऊ नये. आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनुसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक १० मिली प्रति लिटर (१० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या सिताफळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकाची पूर्णलागवड करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युट्रिनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	थंडी पासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी शेळ्या, मेंढ्या तसेच कांबड्याच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावावे, त्यामूळे पहाटेच्या थंड वाऱ्यांपासून त्यांचे संरक्षण होईल. तसेच कांबड्याच्या शेडमध्ये इलेक्ट्रीक बल्ब लावावेत. पशुधनास पहाटेच्या वेळी मोकळ्या जागी न बांधत गोठ्यात बांधावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठपरभणी ,

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — ७३/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक — ०९.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०३ ते ०९ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
०३/१२	०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	दिनांक	१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .से)	२९.०	२८.०	२७.०	२७.०	२९.०
							किमान तापमान (अं .से)	१०.०	८.०	७.०	८.०	९.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५०	५३	५१	५१	४९
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३३	३३	३२	३२	३४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	८	१०	६	४	३
							स. वाऱ्याची दिशा	ईशान्य	ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	ईशान्य	पूर्व-ईशान्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र , मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार र हिंगोली जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. दिनांक ११ डिसेंबर रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी थंडीची लाट राहण्याची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील चार दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ४ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान पाऊस, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तूर	शेंग धारणा	तूर पिकात शेंगा पोखरणान्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली किंवा इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फुलोरा व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या तूर पिकास पाण्याचा ताण बसत असल्यास पिकास आवश्यकतेनुसार हलके पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	रोप अवस्था / वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी.
रब्बी सूर्यफुल	रोप अवस्था	रब्बी सूर्यफुल पिकाची पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास पहिली कोळपणी करावी.
गहू	पेरणीची वेळ/ रोप अवस्था	बागायती गहू उशीरा पेरणी १५ डिसेंबर पर्यंत करता येते. उशीरा पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. गहू पिकाची पेरणी करून २१ दिवस झाले असल्यास गहू पिकास हलके पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिश्याने झाकून (घडांना सकटींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा फळबागेत चांगला मोहोर लागण्यासाठी बागेस पाणी देऊ नये. आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनुसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक अॅसिड १० मिली प्रति लिटर (१० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंग बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिश्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या सिताफळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकाची पूर्णलागवड करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युट्रिनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	थंडी पासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी शेळ्या, मेंढ्या तसेच कॉबडयाच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावावे, त्यामूळे पहाटेच्या थंड वाऱ्यांपासून त्यांचे संरक्षण होईल. तसेच कॉबडयाच्या शेडमध्ये इलेक्ट्रीक बल्ब लावावेत. पशुधनास पहाटेच्या वेळी मोकळ्या जागी न बांधत गोठ्यात बांधावेत.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ७३/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - ०९.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०३ ते ०९ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
०३/१२	०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	दिनांक	१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .से)	२८.०	२७.०	२७.०	२८.०	३०.०
							किमान तापमान (अं .से)	१.०	७.०	७.०	८.०	१०.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४९	५५	५५	५५	५४
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३६	३६	३६	३६	३६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	७	८	५	३	५
							स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	ईशान्य	पूर्व	पूर्व-आग्नेय
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. दिनांक १० व ११ डिसेंबर रोजी जालना जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी थंडीची लाट राहण्याची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील चार दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ४ अंसे. ने घट होऊन त्यानंतर हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान पाऊस, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तूर	शेंग धारणा	तूर पिकात शेंगा पोखरणान्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली किंवा इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फुलोरा व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या तूर पिकास पाण्याचा ताण बसत असल्यास पिकास आवश्यकतेनुसार हलके पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	रोप अवस्था / वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी.
रब्बी सूर्यफूल	रोप अवस्था	रब्बी सूर्यफूल पिकाची पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास पहिली कोळपणी करावी.
गहू	पेरणीची वेळ/ रोप अवस्था	बागायती गहू उशीरा पेरणी १५ डिसेंबर पर्यंत करता येते. उशीरा पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. गहू पिकाची पेरणी करून २१ दिवस झाले असल्यास गहू पिकास हलके पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेश पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सक्टींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा फळबागेत चांगला मोहोर लागण्यासाठी बागेश पाणी देऊ नये. आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनुसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक ऑसिड १० मिली प्रति लिटर (१० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंग बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या सिताफळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकाची पूर्णलागवड करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युट्रिनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	थंडी पासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी शेळया, मेंढया तसेच कॉबडयाच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावावे, त्यामूळे पहाटेच्या थंड वाऱ्यांपासून त्यांचे संरक्षण होईल. तसेच कॉबडयाच्या शेडमध्ये ईलेक्ट्रीक बल्ब लावावेत. पशुधनास पहाटेच्या वेळी मोकळ्या जागी न बांधत गोठ्यात बांधावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ७३/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - ०९.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०३ ते ०९ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
०३/१२	०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	दिनांक	१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	२९.०	२८.०	२८.०	२९.०	२९.०
							किमान तापमान (अं.से)	११.०	९.०	८.०	९.०	१०.०
							स. दु. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४५	४७	४६	४२	४४
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३७	३५	३३	३४	३५
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	११	११	८	५	६
							स. दु. वाऱ्याची दिशा	ईशान्य	ईशान्य	ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-आग्नेय

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार लातूर जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवना नही तर पुढील चार दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ४ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान पाऊस, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तूर	शेंग धारणा	तूर पिकात शेंगा पोखरणान्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली किंवा इमामेक्टीन बेन्झोएट ५% ४.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फुलोरा व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या तूर पिकास पाण्याचा ताण बसत असल्यास पिकास आवश्यकतेनुसार हलके पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	रोप अवस्था / वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी.
रब्बी सूर्यफुल	रोप अवस्था	रब्बी सूर्यफुल पिकाची पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास पहिली कोळपणी करावी.
गहू	पेरणीची वेळ/ रोप अवस्था	बागायती गहू उशीरा पेरणी १५ डिसेंबर पर्यंत करता येते. उशीरा पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. गहू पिकाची पेरणी करून २१ दिवस झाले असल्यास गहू पिकास हलके पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पद्धतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्कटिंग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा फळबागेत चांगला मोहोर लागण्यासाठी बागेस पाणी देऊ नये. आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनुसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक १० मिली प्रति लिटर (१० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या सिताफळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकाची पूर्णलागवड करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्क्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूट्रिन १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	थंडी पासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी शेळया, मेंढया तसेच कोंबडयाच्या शेडला बारदान्याचे पडदे लावावे, त्यामुळे पहाटेच्या थंड वाऱ्यांपासून त्यांचे संरक्षण होईल. तसेच कोंबडयाच्या शेडमध्ये ईलेक्ट्रीक बल्ब लावावेत. पशुधनास पहाटेच्या वेळी मोकळ्या जागी न बांधत गोठ्यात बांधावेत.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — ७३/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक — ०९.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०३ ते ०९ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
०३/१२	०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	दिनांक	१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	२९.०	२८.०	२७.०	२८.०	३०.०
							किमान तापमान (अं.से)	९.०	८.०	७.०	८.०	९.०
							स. दु.	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ
							ढग स्थिती (आकाश)					
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५०	५२	५०	५०	५०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३३	३२	३०	३१	३२
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	५	७	५	२	२
							स. दु.	ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	ईशान्य	उत्तर
							वाऱ्याची दिशा					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. दिनांक ११ डिसेंबर रोजी नांदेड जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी थंडीची लाट राहण्याची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील चार दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ४ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान पाऊस, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तूर	शेंग धारणा	तूर पिकात शेंगा पोखरणान्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली किंवा इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फुलोरा व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या तूर पिकास पाण्याचा ताण बसत असल्यास पिकास आवश्यकतेनुसार हलके पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	रोप अवस्था / वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी.
रब्बी सूर्यफुल	रोप अवस्था	रब्बी सूर्यफुल पिकाची पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास पहिली कोळपणी करावी.
गहू	पेरणीची वेळ/ रोप अवस्था	बागायती गहू उशीरा पेरणी १५ डिसेंबर पर्यंत करता येते. उशीरा पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. गहू पिकाची पेरणी करून २१ दिवस झाले असल्यास गहू पिकास हलके पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सकटींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा फळबागेत चांगला मोहोर लागण्यासाठी बागेस पाणी देऊ नये. आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनुसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक १० मिली प्रति लिटर (१० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंग बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या सिताफळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकाची पूर्णलागवड करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युट्रिनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	थंडी पासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी शेळ्या, मेंढ्या तसेच कॉबडयाच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावावे, त्यामूळे पहाटेच्या थंड वाऱ्यांपासून त्यांचे संरक्षण होईल. तसेच कॉबडयाच्या शेडमध्ये इलेक्ट्रीक बल्ब लावावेत. पशुधनास पहाटेच्या वेळी मोकळ्या जागी न बांधत गोठ्यात बांधावेत.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ७३/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - ०९.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०३ ते ०९ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
०३/१२	०४/१२	०५/१२	०६/१२	०७/१२	०८/१२	०९/१२	दिनांक		१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२८.३	२९.२	२९.२	२७.१	२८.३	२८.६		कमाल तापमान (अं.से)		२९.०	२८.०	२७.०	२७.०	२९.०
९.३	११.३	११.२	९.०	८.०	६.६	५.९	किमान तापमान (अं.से)		१०.०	८.०	७.०	८.०	९.०
स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स.	दृग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ		दु.						
९३	८८	८९	८८	९२	९१	८९	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		५०	५४	५३	५४	५१
३९	२८	३५	३२	१९	१७		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		३३	३२	३२	३२	३३
२.१	३.४	३.४	३.९	२.६	२.५	२.७	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		६	७	४	१	४
शांत	शांत	शांत	उत्तर	शांत	शांत	शांत	स.	वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	उत्तर- ईशान्य	उत्तर	पूर्व- आग्नेय
पश्चिम- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	उत्तर- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	पूर्व- ईशान्य	पूर्व- ईशान्य		दु.						
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील					पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२५ पासून आजपर्यंत				पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२५ पासून आजपर्यंत				
०.०					१२७०.९				११५१.२				

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. दिनांक १० व ११ डिसेंबर रोजी परभणी जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी थंडीची लाट राहण्याची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील चार ते पाच दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही तर पुढील चार दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ४ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान पाऊस, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तूर	शेंग धारणा	तूर पिकात शेंगा पोखरणान्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निबोळी अकोची किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली किंवा इमामेक्टीन बेन्झोएट ५% ४.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. फुलोरा व शेंगा धरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या तूर पिकास पाण्याचा ताण बसत असल्यास पिकास आवश्यकतेनुसार हलके पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	रोप अवस्था / वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी.
रब्बी सूर्यफूल	रोप अवस्था	रब्बी सूर्यफूल पिकाची पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास पहिली कोळपणी करावी.
गहू	पेरणीची वेळ/ रोप अवस्था	बागायती गहू उशीरा पेरणी १५ डिसेंबर पर्यंत करता येते. उशीरा पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. गहू पिकाची पेरणी करून २१ दिवस झाले असल्यास गहू पिकास हलके पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्किटिंग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा फळबागेत चांगला मोहोर लागण्यासाठी बागेस पाणी देऊ नये. आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनुसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक १० मिली प्रति लिटर (१० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या सिताफळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकाची पूर्णलागवड करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्युट्रिनल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	थंडी पासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी शेळ्या, मेंढ्या तसेच कॉबडयाच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावावे, त्यामुळे पहाटेच्या थंड वाऱ्यांपासून त्यांचे संरक्षण होईल. तसेच कॉबडयाच्या शेडमध्ये ईलेक्ट्रीक बल्ब लावावेत. पशुधनास पहाटेच्या वेळी मोकळ्या जागी न बांधत गोठ्यात बांधावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी